

Část III.

Období od roku 1900 do 2004

- 1908 25. října byl ve Starovičkách založen Místní odbor Národní jednoty. V roce svého založení měla organizace 16 členů.
- 1917 11. května – z kostelní věže byl odebrán a pro válečné účely „zrekvírován“ kostelní zvon z roku 1738. Zvon vážící 360 kg nesl název sv. Prokop a sv. Kateřina.
- 1919 František Kadrnka, rolník č. 14, založil v obci organizaci Republikánské strany.
Martin Hübner, rolník č. 48, založil v obci organizaci Lidové jednoty.
- 1920 Za účelem společného postupu při údržbě a obdělávání mezí, luk, potočních koryt, železničního náspu, rybníků apod. založili místní rolníci Vodní družstvo. Předsedou družstva byl zvolen zdejší statkář Jindřich Berisch.

1923 Ve Starovičkách bylo založeno Družstvo chovatelů dobytka.

1925 Vodní družstvo provedlo meliorace a odvodnění pozemků na Zaječských.

1927 V neděli 5. července byl slavnostně vysvěcen pomník padlých ve světové válce. Za velké účasti občanů, provedl slavnostní akt místní rodák dp. Josef Mazůrek za asistence místního faráře dp. Cyrila Valy.

Dne 23. srpna – přes obec bylo položeno podzemní telefonní vedení ve směru Brno – Břeclav.

Během měsíce listopadu vysadila Okresní silniční komise třešňovou alej podél okresní silnice.

Na území obce byla dokončena pozemková reforma.

1928 Obec zahájila projekt místního vodovodu. V Okolesích byla vyhloubena studna, vybudována přečerpávací nádrž a položeno přírodní potrubí do vesnice. Vodovod byl uveden do provozu v roce 1930, celou stavbu provedla firma Kunc – továrna na vodovody v Hranicích.

Dne 5. února založili Tomáš Pěnčík a Marie Plocková místní sdružení Venkovské katolické Omladiny.

27. listopadu byly Starovičky připojeny k síti elektrického vedení. Tohoto večera se v obci poprvé rozsvítilo elektrické osvětlení. Bylo instalováno pouliční osvětlení a také osvětlení v kostele, ve školní a farní budově.

1929 Dne 22. září uvedl Místní sbor dobrovolných hasičů do provozu nově postavený „Hasičský dům“.

Výstavba „Hasičského domu“, obrázek z roku 1928

1930 Dne 4. srpna byla Zemskému úřadu v Brně podána žádost o povolení činnosti sportovního klubu ve Starovičkách. Po kladném vyjádření byl založen Sportovní klub Starovičky.

SK Starovičky

1931 Ze sbírky místních občanů byly pořízeny a dne 26. července slavnostně vysvěceny dva nové kostelní zvony. Větší zvon nesl název Sv. Cyrill a vážil 376 kg, menší zvon o váze 140 kg byl pojmenován Svatá Anna.

1932 15. května – Tomáš Pěňčík a Václav Šafařík založili ve Starovičkách Vinařskou besídku (10 zakládajících členů).

17. září – ve stodole Jana Babáka č. 54 vypukl o 1 hodině v noci požár. Oheň se přenesl i na stodoly Tomáše Šafaříka č. 55, Václava Klecandra č. 53 a Matěje Popovského č. 52. Škoda byla veliká, neboť shořely nejen velké zásoby píce, ale i hospodářské stroje a nářadí.

1. října – manželé Šmakovi z Nemotic zakoupili od Jana Nováka hostinec č. 62 a začali provozovat hostinskou živnost.

6. listopadu – ve Starovičkách byla založena organizace Národní obce fašistické.

1933 15. května byly zahájeny práce na stavbě nové silnice přes obec.

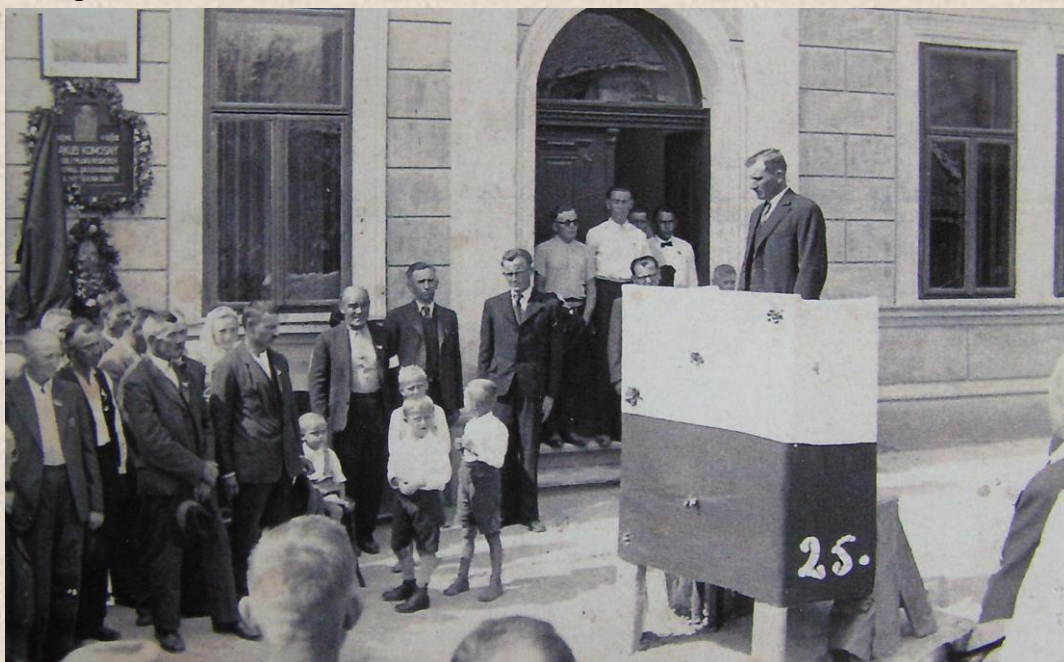
3. září – Okresní jednota republikánského dorostu na Hustopečsku uspořádala výstavu hospodářských plodin. Cenu Zemědělské rady Moravské za vystavenou pšenicí

obdržel František Kadrnka, rolník ze Staroviček č. 14. Celá výstava byla přenesena na výstavu zemědělských plodin, ovoce, vína a zeleniny do Valtic, konanou dne 10. září. Zde obdrželi odměny další zkušení rolníci ze Staroviček: Jan Drbola č. 211, František Popovský č. 127, Stanislav Horáček č. 7, František Kadrnka č. 14. Na základě těchto pěstitelských úspěchů si vyžádala vzorky obilovin Zemědělská rada Moravská pro celostátní výstavu pořádanou v roce 1934 v Praze. Zde byly Starovičky prezentovány vzorky obilovin Jana Drboly č. 211, Jana Kadrnky č. 5, Františka Kadrnky č. 14 a Františka Popovského č. 127.

- 1934 Hostinský Josef Šmak postavil při svém hostinci nový taneční sál o rozměrech 7 krát 12 metrů nákladem 16 432,- korun.

V úseku od hlavní silnice po hasičské skladiště vybudovala obec kanalizaci betonovými rourami.

- 1937 4. července byla slavnostně odhalena pamětní deska legionáři Jakubovi Komosnému, zdejšímu rodákovi, který padl v boji nedaleko stanice Tyret na ruském bojišti dne 3. července 1918. Pamětní desku, umístěnou na budově školy, věnovali místní legionáři.

Odhalení pamětní desky legionáři Jakubovi Komosnému

- 1938 Začátkem srpna vypukla u hovězího i vepřového dobytka slintavka a kulhavka. Pouze 4 krávy v obci nebyly nemocí postiženy. Uhynulo několik set selat, zbývající zakrněla.

24. září – vyhlášena všeobecná mobilizace. Ve Starovičkách byla vyhláška vyvěšena v 5 hodin 30 minut ráno. Povolání muži se sešli u pomníku padlých a po rozloučení se spoluobčany se rozjeli ke svým vojenským útvarům.

27. října – ve Starovičkách byl v domě č. 53 zřízen celní úřad s posádkou finanční stráže.

1939 Vybudována okresní silnice Starovičky – Šakvice

10. září vyhořel hostinec manželů Buchtových č. 38

1940 Do obce bylo zavedeno telefonní spojení. Veřejná telefonní hovorna byla zřízena v hostinci Františka Buchty. Do kanceláře MNV byl telefon zaveden v dubnu 1947.

30. září byl v obci zrušen celní úřad a finanční stráž. Celní závora a strážní budka byly odstraněny.

1941 26. listopadu – z nařízení „okresní kanceláře“ byl František Kadrnka pověřen funkcí starosty obce.

1944 Do konce roku bylo provedeno oddlužení obce. Každý občan zaplatil (dle majetkových poměrů) určený obnos do obecní pokladny, takže obec byla na konci války bez dluhů.

1945 15. dubna - v neděli, ve večerních hodinách osvobodila vojska Rudé armády obec Starovičky. První oddíly Rudé armády dosáhly ve 20 hodin 30 minut jižního a jihovýchodního okraje obce, po půl hodině byla obsazena celá vesnice.

24. dubna byl v obci zřízen Místní národní výbor. Jeho členy se stali tehdejší starosta obce František Kadrnka č. 14, dále Václav Hovězák č. 66, Oldřich Drbola č. 211, Stanislav Hovězák č. 50, Josef Lopatář, František Matyáš č. 163, učitel Alois Novotný, Jaroslav Prát č. 221, František Škrobák a Ludvík Horák.

Na zasedání MNV dne 29. dubna odstoupil Ludvík Horák a byli přibráni noví členové: Ladislav Malinka, Josef Škrobák, František Drbola, Václav Malinka č. 9, Václav Malinka č. 47, František Mikulčík a Tomáš Pecůch. Prvním předsedou MNV byl zvolen Josef Škrobák, místopředsedou Josef Lopatář.

Koncem června byla provedena reorganizace MNV. Své zastoupení zde měli pouze zástupci nově vzniklých politických stran. KSČ – 3 mandáty, strana lidová – 6 mandátů, sociální demokracie – 2 mandáty a národní socialisté – 4 mandáty.

1950 18. května bylo v obci zlikvidováno zemědělské strojní družstvo a ustaveno jednotné zemědělské družstvo.

Během roku probíhala oprava kostela. Venkovní omítky byly otlučeny, spoje mezi cihlami vyškrabány a zdi znovu omítnuty. Byl vymalován vnitřek kostela, opravena střecha.

- 1951 V červnu byli zatčeni a obviněni z protistátní činnosti profesor Václav Hověžák a rolník František Kadrnka. Po ročním věznění byli oba ve vykonstruovaném politickém procesu se „Zelenou internacionálou“ odsouzeni k vysokým trestům odnětí svobody. František Kadrnka byl odsouzen na 5 let a Václav Hověžák na 17 let vězení. Oba byli zbaveni občanských práv, byl jim zabaven majetek a jejich rodiny byly vystěhovány.

3. srpna 1951
byl v Jihlavě popraven starovičský
rodák páter Václav Drbola,
administrátor v Babicích na Jihlavsku.
Václav Drbola byl v procesu,
režírovaném StB, obviněn ze
spoluúčasti na vraždě babických
funkcionářů MNV.

V obci se započalo s likvidací soukromých živností. Některé živnosti byly direktivně zrušeny, některé byly převzaty Komunálními službami nebo Jednotou.

Během léta byla jako první v obci vydlážděna ulice Zaječská.

- 1952 Pro „špatné plnění dodávek“ byli uvězněni (na jeden rok) a zbaveni majetku Václav Popovský č. 52, Jan Mazůrek č. 31 a později také František Prokop č. 51. Rodiny Václava Popovského a Františka Prokopa byly vystěhovány z obce a byl jim zakázán vstup na území hustopečského okresu.

- 1953 Především byl zřízen zemědělský útulek pro malé, školou nepovinné děti v domku č. 66.

V noci z 23. na 24. prosince došlo nedaleko železniční stanice Šakvice k srážce vlaků. Mezi mnoha oběťmi vlakového neštěstí bylo také 5 obyvatel ze Staroviček: elektromontér František Matyáš, rolník Václav Najman s patnáctiletou dcerkou Štěpánkou, dále dvacetiletá Zdenka Soukupová a čtyřicetiletý Jaroslav Vincenc.

Rakve obětí vlakového neštěstí byly vystaveny v místním hostinci.

1955 JZD započalo s prováděním arondace půdy (scelování pozemků).

1957 24. února byla zahájena stavba nové školní budovy na pozemku u fotbalového hřiště.

1958 Jednota uvedla do provozu nově postavenou prodejnu potravin a smíšeného zboží. Koncem roku 1960 byly prodejní prostory upraveny pro samoobslužný prodej.

Prodejna Potravin a smíšeného zboží Jednoty byla vybudována v obci v roce 1958

1959 1. dubna – otevřen útulek pro předškolní děti.

1960 1. července – na základě reorganizace zanikl hustopečský okres, Starovičky byly přiřčleněny k nově vzniklému okresu Břeclav.

Dne 29. listopadu zemřel ve věku 91 let zdejší farář Karel Podlezl. Pohřeb se konal ve Starovičkách dne 1. prosince za účasti 28 kněží a velkého počtu obyvatel obce i širokého okolí.

1961 4. září - byl zahájen provoz mateřské školy, zřízené v bývalé faře.

1964 Dne 21. června ve 4 hodiny ráno zasáhla obec silná bouře. Následkem přívalového deště byla protržena hráz na Luži a valící se voda vnikla do domku Aloise Kostrhouna č. 124. Voda zatopila také louky pod dědinou.

30. srpna 1964 - do provozu byla slavnostně uvedena nově postavená školní budova.

1965 Ve dnech 11. až 19. dubna byla ve staré školní budově č. 82 uspořádaná výstava starých fotografií, výšivek, šátků a vlňáků, společně s přehledem o budování obce za uplynulých 20 let. Výstava, pořádaná u příležitosti oslav osvobození obce Rudou armádou, se setkala se značným zájmem občanů.

21. června 1965 zasáhla obec opět velká bouře s průtrží mračen (pozn. ve stejný den, jako před rokem). Voda vnikla do domků Aloise Kostrhouna, Marie Malinkové a Doroty Plockové. Záplava postihla opět i pole pod vesnicí.

12. srpna se přestěhoval MNV (z kanceláře v hostinci č. 38) do uvolněných a opravených prostor v budově staré školy čp. 82.

- 1966 15. května byl v parku na Zahradní ulici slavnostně odhalen památník padlých vojáků Rudé armády.
- 1967 21. prosince byl zahájen provoz kina v uvolněných prostorách staré školní budovy.
- 1969 V noci z 15. na 16. března došlo na většině území jižní Moravy ke kalamitě, způsobené počasím. Během celé noci slabě přšelo a při teplotách mírně pod bodem mrazu začal drobný déšť namrzat na stromy a dráty elektrického vedení. Pod tíhou ledu se dráty potrhaly a sloupy vedení se na mnoha místech polámaly nebo vyvrátily. Na celém území byla přerušena dodávka el. energie, nefungovalo telefonní spojení, bylo ochromené zásobování obyvatelstva potravinami, nejezdily vlaky, nebyla možnost dopravy do zaměstnání. Starovičky zůstaly bez elektrického proudu od 15. až do 21. března.

29. října – zahájen provoz na nové betonové silnici přes obec. Na fotografii Martina Kadrnky je zachycena betonáž vozovky.

- 1971 Místní JZD přestěhovalo své provozy (dílny a garáže) na nově budované středisko za vesnici.
- 1972 Počátkem dubna bylo ve Starovičkách zřízeno poštovní středisko v domě č. 62.
- 1973 12. ledna byl běžný život obce narušen opatřením k zamezení šíření nemoci slintavky, která se vyskytla u dobytka v Boleradicích a Němčičkách. V obci ustal veřejný život,

byl vydán zákaz shromažďování, uzavřeny veřejné budovy, jako např. hostinec, škola. Školní vyučování bylo obnoveno 22. ledna, ostatní opatření byla zrušena 5. února.

- 1974 Koncem roku ukončilo svoji činnost JZD Starovičky. Zároveň zahájilo činnost nové JZD „Československo – sovětského přátelství“, vzniklé sloučením tří JZD – Šakvice, Zaječí a Starovičky.
- 1975 15. dubna – na slavnostním zasedání MNV ve Starovičkách bylo uděleno čestné občanství obce Starovičky plk. Ivanu Stěpanoviči Mirenkovi.
20. dubna – slavnostní odhalení památníku tankové bitvy u Staroviček. Slavnost byla součástí oslav 30. výročí osvobození a konce druhé světové války. Za účasti více než 3 tisíc manifestujících z celého okresu odhalil památník přímý účastník tehdejší tankové bitvy a čestný občan Staroviček, nositel vyznamenání Hrdina Sovětského svazu, plk. Ivan Stěpanovič Mirenkov.
- 1976 Školní rok 1975 / 76 byl poslední v dlouhodobé historii vesnické malotřídní školy ve Starovičkách. Od 1. září 1976 se zdejší ZDŠ stala součástí ZDŠ Hustopeče, Komenského a žáci ze Staroviček byli začleněni do tříd v Hustopečích. Školní budova byla nadále využívána pro potřeby ZDŠ Hustopeče – do Staroviček dojížděli z Hustopečí žáci i s učiteli dvou třetích tříd.
- 1978 Místní organizace ČSPO oslavila výročí 80. let svého trvání.
- 1980 V jarních měsících bylo započato se stavbou kulturního sálu a pohostinství v lokalitě Lužánky.
- 1981 V měsíci září byly zahájeny práce na výstavbě místního vodovodu. Bylo vybudováno přírodní potrubí od dálnice do obce a byl rozpracován úsek ke kulturnímu domu.
- 1982 První voda z veřejného vodovodu začala v obci téct dne 26. března. Na vodovod byl napojen kulturní sál, nové pohostinství a jeden výtokový stojan před MNV. Druhá část vodovodu byla dána do provozu 19. listopadu téhož roku. V této fázi byla napojena budova školy, jídelna, budova MNV a další dva stojany v Dědině a Chaloupkách.
8. května – slavnostní zahájení provozu nového kulturního sálu a pohostinství
- V roce 1982 byla provedena generální oprava místní komunikace – objížd'ky.
- 1985 10. dubna – Starovičky navštívil čestný občan obce, nositel vyznamenání Hrdina Sovětského svazu, plukovník Ivan Stěpanovič Mirenkov s manželkou Innou Georgijevnou. Během své návštěvy (10 – 23. dubna) absolvoval I. S. Mirenkov besedy

a setkání nejen ve Starovičkách, ale po celé ČSSR. Navštívil Lanžhot, Velké Pavlovice, Břeclav, Brno, Prahu, Vyškov atd. (pozn. v dalších letech navštívil I. S. Mirenkov Starovičky ještě několikrát).

31. května – Starovičky byly zasaženy prudkou bouří, která způsobila v obci značné škody. Voda zatopila domek M. Malinky č. 41 uprostřed obce. Rodina musela být evakuována do bytu pro učitele v areálu školy. V zaplaveném domě dosahovala voda s bahnem až do výše oken. Tímto stavem byli postiženi i obyvatelé sousedních domů Oldřich Hübner č. 40 a Alois Kostrhoun č. 124, do jejichž domů vnikla vody přes sousedící stěny.

1986 V obci byla dokončena stavba veřejného vodovodu a předána k užívání JM VaK.

1988 2. června – na veřejný vodovod byl napojen první rodinný domek v obci. Do konce roku bylo zhotoveno dalších 82 přípojek k rodinným domkům.

Místní školní budovu opustili žáci z Hustopečí. Nadále je budova využívána pouze pro zdejší mateřskou školu.

MNV ve Starovičkách vydal první povolení k provádění soukromé podnikatelské činnosti manželům Václavovi a Evě Sedláčkovým čp. 56.

1989 Na veřejný vodovod bylo napojeno dalších 122 rodinných domů.

1990 Do obce byl zaveden přívod plynu, plynové přípojky byly zřízeny u prvních 16 rodinných domů (I. etapa plynofikace).

Místní prodejna samoobsluhy byla přemístěna do náhradních prostor v budově č. 62 (příprava na rekonstrukci prodejny).

Po čtrnácti letech byl v obci opět zahájen provoz zdejší základní školy. Především z iniciativy rodičů bylo zahájeno vyučování žáků, navštěvujících I. až IV. třídu. Prvními vyučujícími byly Olga Kopecká jako ředitelka školy a Ludmila Petrášová, obě z Hustopečí. Jako vychovatelka zde pracovala Marie Trněná ze Šakvic.

1992 8. května byla zahájena II. etapa plynofikace obce. Stavba byla prováděna převážně svépomocí obyvateli obce pod vedením starosty obce Jaroslava Potůčka. V září byly dokončeny rozvody plynu a provedeno 120 přípojek rodinných domů, takže celá stavba mohla být úspěšně zkolaudována.

1994 Ke dni 1.1.1994 zahájilo činnost nově ustavené zemědělské družstvo „Klas, družstvo Starovičky“.

24. července byla slavnostně odhalena pamětní deska zdejšímu rodákovi páteru Václavu Drbolovi a všem nevinným obětem komunismu z období 1948 - 1989. Václav Drbola byl ve vykonstruovaném politickém procesu v roce 1951 (tzv. případu Babice) odsouzen k trestu smrti a popraven dne 3. srpna 1951.

1995 Jednota Mikulov znovu otevřela rekonstruovanou prodejnu potravin.

Obec dokončila generální opravu domku pro učitele čp. 244 v hodnotě 660 tisíc korun.

V době školních prázdnin provedla obec generální opravu elektroinstalace, vodoinstalace a odpadů v budově místní školy. Především obětavostí občanů byly veškeré práce provedeny tak, aby nebylo narušeno školní vyučování.

V září a říjnu provedl Telecom a.s., ve Starovičkách pokládku podzemního telefonního vedení. Do obce byl zaveden přívodní kabel pro digitalizovaný provoz a provedeny rozvody po obci.

Do nově upravených prostor v suterénu školy byla přemístěna místní knihovna.

1996 Obecní úřad byl přestěhován z budovy bývalé školy č. 82 do nových prostor v budově č. 43 u hlavní silnice.

1997 V nově rekonstruovaných prostorách Obecního úřadu byla zprovozněna ordinace obvodního lékaře.

Začátkem července zasáhly území celé Moravy prudké a vydatné deště. Kronika obce uvádí, že ve dnech 4. a 5. července spadlo ve Starovičkách 140 mm srážek. Množství srážek způsobilo katastrofální záplavy téměř na celém území Moravy. Povodeň ničila úrodu na polích, zaplavovala a bořila domy i celé vesnice, za obět jí padly i lidské životy. V reakci na tuto katastrofu byla ve Starovičkách uspořádána peněžní sbírka mezi obyvateli, která vynesla částku 53 860,- Kč. Obec přispěla dalšími 65 tisíci korunami a celková částka byla zaslána postiženým obětem záplav.

Po téměř půl století byla ve Starovičkách znovu obnovena tradice ochotnického divadla. Pod režijním vedením Lenky Lacinové nastudovali místní ochotníci první divadelní představení, hru Boženy Němcové „Babička“. Premiéra se konala ve Starovičkách dne 6. září.

1999 16. února udělil předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Václav Klaus obci Starovičky znak a prapor obce. Dekret, stvrzující právo obce používat obecní atributy, převzal z rukou Václava Klause starosta obce Ladislav Tomek.

2000 29. května - na věž kostela sv. Kateřiny byly slavnostně instalovány opravené kostelní zvony. Dne 5. listopadu k nim byl přidán třetí – zvon Nejsvětější trojice. Opravu zvonů i výrobu třetího zvonu provedl mistr Kadlec z Halenkova, zvon Nejsvětější trojice slavnostně vysvětil Msgr. Jiří Mikulášek, generální vikář brněnské diecéze.

2001 Začátkem roku se ve Starovičkách setkali vyznavači lezení na umělé stěně při již čtvrtém ročníku exhibičních závodů „O Pálavský věšák“.

2004 Celý rok 2004 byl ve Starovičkách ve znamení oslav 765. výročí od první písemné zmínky o obci. Tomuto výročí byla věnována většina kulturních a společenských akcí ve Starovičkách. Oslavy zahájili v dubnu místní divadelní ochotníci nastudováním divadelního představení Maryša. Následovalo již tradiční květnové setkání rodáků a jubilantů. Při této příležitosti uspořádali místní zahrádkáři také již tradiční výstavu vína s taneční zábavou.

V sobotu dne 26. června byl slavnostně zahájen provoz v nově vybudovaných kabinách pro sportovce. Kabiny předal sportovcům do užívání starosta obce Ladislav Tomek, slavnostní otevření provedl dlouholetý člen místní TJ pan Vítězslav Kostrhoun. V doprovodném programu sehráli místní fotbalisté přátelské utkání s I. FC Valašský. Diváci mohli shlédnout i vystoupení mažorettek, mohli si prohlédnout místní školu, výstavu fotografií a výtvarné práce školních dětí. Večer byl zakončen taneční zábavou v kulturním domě.

V neděli 27. června, po dopolední bohoslužbě, vysvětil Msgre. Václav Fišer nově zrestaurovaná boží muka, ojedinělou památku z přelomu 15. a 16. století. Významný den v životě obce pokračoval ve slavnostním duchu i odpoledne, kdy byl vysvěcen obecní prapor a znak obce, udělený Starovičkám předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Václavem Klausem v roce 1999. Slavnost se těšila velkému zájmu občanů a byla umocněna množstvím krojovaných účastníků.

V pátek 11. června 2004 odpoledne uspořádal OU „Den otevřených dveří“ v nově rekonstruované budově č. 82. Budova bývalé školy byla zrekonstruována na obecní byty. Nákladem 4,2 milionu korun (z toho státní dotace činila 1,6 milionu) bylo vytvořeno 5 bytů, do kterých se nastěhovali první nájemníci.

Zdeněk Trněný